

формування у майбутніх фахівців прагнення до самоосвіти і самовдосконалення, розвиток творчого мислення, ініціативності, самостійності.

Література

1. Єсіна О. Г. Критерії оцінки якості підготовки сучасних фахівців / О. Г. Єсіна // Теорія та методика навчання фундаментальних дисциплін у вищій школі : збірник наукових праць. – Кривий Ріг: НМетАУ, 2012. – Вип. VII. – С. 84–90.

2. Зайчук В. О. Проблеми якості освіти: теоретичні і практичні аспекти / В. О. Зайчук // Проблеми якості освіти: теоретичні і практичні аспекти. – Матеріали методологічного семінару АПН України. 15 листопада 2006 р., Київ. – К.: СПД Богданова А. М., 2007. – С. 22–29.

3. Кінаш І. П. Якість освіти як результат, процес та освітня система / І. П. Кінаш // Науковий вісник НЛТУ України : збірник науково-технічних праць. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.5. – С. 363–368.

4. Кісіль М. В. Оцінка якості вищої освіти / Кісіль М. В. // Вища освіта України. – 2005. – № 4 (14). – С. 82–87.

УДК 37.01/.09

Глотова В. О.

TEACHER PROFESSIONAL DEVELOPMENT IN FINLAND

The project of the New Ukrainian School states that creative and responsible teachers, who are constantly working on their improvement, will be granted academic freedom. Teachers will be able to develop their own syllabi, select textbooks, methods, strategies, means and tools of education, and actively express their own professional thoughts. The nation will guarantee freedom from intervention into teachers' professional activity. [10] In order for this to be implemented effectively future teachers should be prepared to be more independent and have more practical skills.

The goal of this research is to identify how Finnish teacher training system manages to be one of the most effective in the world and to formulate the reason why some elements of this system may be implemented into Ukrainian teacher training program.

Teachers in Finland enjoy pedagogical autonomy in the classroom, are entrusted with considerable independence in the classroom, have decision-making authority as concerns school policy and management, are deeply involved in drafting the local curricula and in development work and have responsibility for the choice of textbooks and teaching methods. [3]

In Finland, teachers are required to have a master's degree with the exception of kindergarten teachers, whose qualification requirements include a bachelor's degree. In Finland, teacher education is a popular field of study, and higher education institutions are in a position to select the most well-suited and the most motivated applicants for their programmes. [9] These institutions select less than 10% of all the applicants. Finnish pre-service teacher education has successfully generated high quality teachers for the educational system. Finland has been a top-performing country in many international comparisons (OECD, 2003; 2010; 2014). [4]

Universities provide teacher education programs to different teacher categories, e.g., elementary teachers (grade levels 1-6), subject matter teachers for lower (grade levels 7-9) and upper secondary schools (grade levels 10-12), special needs teachers, study counselors for schools, and adult and vocational teachers. Study programs are not closed units, and students can design their own study plan according to the kind or kinds of formal qualifications (e.g., only elementary or secondary teachers' qualifications or both) they want to achieve. However, every teacher must fulfill basic criteria in the amount and quality of academic content knowledge and pedagogical studies with teaching practice. [4]

At Finnish universities the structure of teacher degrees has been created in such a way that the formal qualification can be advanced or widened after graduation. Teachers can study separate university modules for pedagogies, specific subjects or multidisciplinary topics to receive another teacher qualification or competence.

Teacher education programs are academically demanding, but simultaneously, they lead to a professional practice. Theory and practice are integrated throughout studies. Teaching practice has three different phases: orientation, intermediate practicum, and advanced practicum, which expand student teachers' responsibilities. [1]

A special feature that differentiates the Finnish teacher education from many other countries is research studies in teacher education. [2; 5] Each student teacher has to participate in research projects or seminars, to learn different research methods that can be used in educational studies, and to write BA and MA theses. The goal is to learn about knowledge creation and scientific critical thinking. The leading principle has been that teachers need a thorough knowledge of the most recent research advances in the subjects they teach. In addition, they need to be familiar with the latest research on how something can be taught and learned. The aim is for teachers to internalize a research-oriented attitude toward their work. This means that teachers learn to take an analytical and open-minded approach to their work and that they develop teaching and learning environments in a systematic way. The most important abilities they learn through research studies are critical thinking, independent thinking, inquiring, scientific literacy, and questioning phenomena and knowledge. [6] The general picture is very positive. Student teachers see research studies as valuable for the teaching profession and see their future work as a continuation of this developmental task. Jyrhämä and Maaranen (2012) have also analyzed teachers' and student teachers' concepts of and feedback on research studies in Finland. They found that through research studies, teachers learn alternative ways of working, reflecting, dialoguing, and gaining feedback for their work.

In Finland there are three mandatory in-service training days for every teacher each year, but these can be used in very different ways depending on local decisions.

The Finnish National Board of Education (FNBE) emphasized the following core values for the development of teaching profession competences: life-long learning, knowledge and research-based orientation, effectiveness and anticipation of future needs and competences in education. [8]

Taking into consideration the fact that Finnish education system is considered to be one of the most effective in the world based on PISA results [7], we suggest that some elements of Finnish teacher training programs be implemented into Ukrainian system.

References

1. Jyrhämä, R. (2006). The function of practical studies in teacher education. In R. Jakku- Sihvonen & H. Niemi (Eds.), *Research-Based Teacher Education in Finland – Reflections by Finnish Teacher Educators* (pp. 51–70). Turku: Finnish Educational Research Association.

2. Jyrhämä, R., & Maaranen, K. (2012). Research-orientation in a teacher's work. In H. Niemi, A. Toom, & A. Kallioniemi (Eds.), *Miracle of education: The principles and practices of teaching and learning in Finnish schools* (pp. 97–110). Rotterdam, NL: Sense Publishers.

3. Matilainen M. Finnish education model - pedagogical approach [Электронний ресурс] / Marianne Matilainen – Режим доступа до ресурсу: http://ims.mii.lt/ims/files/EducationmodelFinland_Marianne.pdf.

4. Niemi H. Teacher Professional Development in Finland: Towards a More Holistic Approach [Электронний ресурс] / Hannele Niemi // *Psychology, Society, & Education*. – 2015. – Режим доступа до ресурсу: <http://www.psy.e.org/articulos/Finland.pdf>.

5. Niemi, H. & Jakku-Sihvonen, R. (2006). Research-based teacher education. In R. Jakku Sihvonen, & H. Niemi (Eds.), Research-based teacher education in Finland. Reflections by Finnish teacher educators (pp. 31–50). Turku: Finnish Educational Research Association.

6. Niemi, H., & Nevgi, A. (2014). Research studies and active learning promoting professional competences in Finnish teacher education, *Teaching and Teacher Education*, 43, 131–142.

7. PISA results in focus [Електронний ресурс] // OECD. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.oecd.org/pisa/pisa-2015-results-in-focus.pdf>.

8. Rajakaltio, H. (2014). Towards renewing school. The action model of the school development – Integrating in-service-training and the development process. (In Finnish), Reports and 2014:9. Reports and reviews 2014:9. The Finnish National Board of Education, Helsinki, Finland.

9. Teacher education in Finland [Електронний ресурс]. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: http://www.oph.fi/download/154491_Teacher_Education_in_Finland.pdf.

10. The New Ukrainian School (conceptual principals of secondary school reform) [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://mon.gov.ua/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8%202017/02/17/book-final-eng-cs-upd-16.01.2017.pdf>.

УДК 316.614

Горбань Г. О.

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДУ УЧИТЕЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Загальні тенденції розвитку особистості, соціуму, принципів зміни у системах соціальних відносин й взаємодії вимагають від сучасної людини сформованості нових здатностей. Дитина, яка освоює сучасний світ, сприймає його новітні технології, швидкоплинні зміни, глобальні виміри як природне середовище власного життя. У дорослої ж людини мають відбутися трансформації стереотипів, сформуватися нові моделі поведінки та нормативно-ціннісне ставлення до них. Це потребує додаткових зусиль усвідомлення себе як частини нового світу. Особливо гостро ця проблема постає в освітньому середовищі, коли дорослі – педагоги – мають вибудовувати такий простір розвитку й становлення особистості, в якому якісно інтегруються стійкі загальнолюдські й ментальні основи соціального життя та цінності й норми, що продукуються новими інформаційно-комунікаційними технологіями, сучасними смислами життєдіяльності людини.

Ми вважаємо, що основним напрямом професійної підготовки педагогів має стати сформованість психологічної культури, усвідомлення значення власної психологічної компетентності. У закладах освіти, що здійснюють підготовку й перепідготовку освітян, мають бути впроваджені програми, спрямовані на формування психолого-педагогічної готовності до змін, розвитку самостійності й критичності мислення. Актуальною є потреба сформованості в учителя компетенцій, яких вимагають перспективи розвитку суспільства та які мають бути розвинені в учнів. Відзначимо, що Європейський Парламент та Рада (ЄС) визначають вісім основних компетенцій [1]: спілкування рідною мовою; спілкування іноземними мовами; знання математики та загальні знання у сфері науки і техніки; навички роботи з цифровими носіями; навчання заради здобуття знань; соціальні та громадянські навички; ініціативність та практичність; обізнаність та самовираження у сфері культури.